

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

ärinimi: Tulundusühistu Pae Ühistalu

registrikood: 10037487

küla: Pae küla

vald: Kehtna vald

maakond: Rapla maakond

postisihnumber: 79004

telefon: +372 5068676, +372 4844105

faks: +372 4844105

e-posti aadress: paefarmer@gmail.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Kinnisvarainvesteeringud	12
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	12
Lisa 5 Bioloogilised varad	13
Lisa 6 Laenukohustised	14
Lisa 7 Sihtfinantseerimine	14
Lisa 8 Osakapital	15
Lisa 9 Müügitulu	15
Lisa 10 Muud äritulud	15
Lisa 11 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	16
Lisa 12 Üldhalduskulud	16
Lisa 13 Tööjõukulud	16
Lisa 14 Muud ärikulud	17
Lisa 15 Seotud osapooled	17
Lisa 16 Konsolideerimata bilanss	18
Lisa 17 Konsolideerimata kasumiaruanne	19
Lisa 18 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	19
Lisa 19 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	20
Aruande allkirjad	21
Vandeauditori aruanne	22

Tegevusaruanne

Tulundusühistu Pae ÜT on 100% omanik Piilia Põllumajanduse Osühingus.

Konsolideerimisgrupp tegeleb taime- ja loomakasvatusega. Tootmine taimekasvatuses on hooajaline.

Konsolideerimisgrupp kasvas teravilja 1002,53 hektaril ja kogusaak aidakaalus oli 3154,4 tonni.

Rapsi kasvupind oli 225,42 ha ja saak aidakaalus oli 227 tonni.

Uba kasvatati 44,04 hektaril ja saak aidakaalus oli 31 tonni, mis läheb loomadele söödaks.

2018.a ilmastikutingimused ebasoodsad teraviljakasvatusele. Teravilja hektarisaak oli 3,15 tonni, eelmisel aastal aga 5,22 tonni, seega 60% 2017.a. hektarisaagist.

Teravilja ja rapsi müügist laekus 732,6 tuhat eurot, mis moodustab kogu 69,2% müügitulust.

Heintaimede kasvupind oli 1063,28 ha. Silo valmistati 7 646 tonni ja heina 17 tonni, mis lähevad loomadele söödaks ja müügi OÜ Pae Farmerile.

2018.a.sündis ammalehmadel 211 vasikat, nendest 128 lehmikut, kes lähevad üleskasvatamiseks oma põhikarja täienduseks.

Veisekasvatusest laekus kokku 101,9 tuhat eurot, mis on 9,6 % kogu müügitulust.

31.12.2018.a seisuga oli lihaveiseid kokku 598 pead, nendest ammalehmi 230 pead.

2019.a. jätkame taime- ja lihaveisekasvatusega.

Tütarettevõttes töötas aasta keskmiselt 9 töölisi, töötasu maksti 121,1 t tuhat eurot.

2018.a.oli palgafondi kulu 12,4 tuhande euro võrra suurem kui 2017.a.

Tegevjuhtkonnale aruandeaastal töötasu ei makstud.

Tähtsamad suhtarvud:	2018	2017
Lühiajaliste kohustuste maksevõime	21,57	29,83
(käibevara/lühiajalised kohustused)		
Võlakordaja(kohustused/omakapital)	0,06	0,05
Likviidsuskordaja(käibevara-varud/lühiajalised	6,54	13,87
Kohustused)		
Käiberentaablus (kasum/netokäive X 100)	12,88 %	11,63%

1) Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtteid, arvestusmeetodid ja hindamisalused on kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga.

2) Raamatupidamise aastaaruanne kajastab asjakohaselt ja tõepäraselt konsolideerimisgrupi finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

3) Konsolideerimisgrupp ja emaettevõte on jätkuvalt tegutsev.

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	172 298	487 207	2
Nõuded ja ettemaksed	346 754	254 934	
Nõuded ostjate vastu	220 931	129 964	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1 266	3	
Muud nõuded	124 557	124 967	
Kokku varud	1 298 058	918 116	
Tooraine ja materjal	21 714	10 392	
Lõpetamata toodang	132 175	49 279	
Valmistoodang	626 456	858 445	
Ettemaksed varude eest	517 713	0	
Bioloogilised varad	45 903	55 401	5
Kokku käibevarad	1 863 013	1 715 658	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	1 814	1 814	
Kinnisvarainvesteeringud	15 000	14 061	3
Materiaalsed põhivarad	536 178	571 099	4
Bioloogilised varad	366 991	318 003	5
Kokku põhivarad	919 983	904 977	
Kokku varad	2 782 996	2 620 635	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	2 802	2 932	6
Võlad ja ettemaksed	83 566	54 585	
Võlad tarnijatele	57 215	7 261	
Võlad töövõtjatele	11 749	10 622	
Maksuvõlad	14 602	36 702	
Kokku lühiajalised kohustised	86 368	57 517	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	59 043	61 909	6
Kokku pikaajalised kohustised	59 043	61 909	
Kokku kohustised	145 411	119 426	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200	8
Kohustuslik reservkapital	11 760	11 760	

Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 466 249	2 326 650	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	136 376	139 599	
Kokku emajettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	2 637 585	2 501 209	
Kokku omakapital	2 637 585	2 501 209	
Kokku kohustised ja omakapital	2 782 996	2 620 635	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Müügitulu	1 058 497	1 199 836	9
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-1 448 640	-1 504 547	11
Brutokasum (-kahjum)	-390 143	-304 711	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	38 466	-30 927	
Üldhalduskulud	-24 426	-17 836	12
Muud äritulud	512 913	496 045	10
Muud ärikulud	-292	-2 855	14
Äri kasum (kahjum)	136 518	139 716	
Intressikulud	-142	-117	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	136 376	139 599	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	136 376	139 599	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	136 376	139 599	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	136 518	139 716
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	34 921	42 791
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	1 168
Muud korrigeerimised	-939	-1
Kokku korrigeerimised	33 982	43 958
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-91 820	-85 232
Varude muutus	-379 942	409 800
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	28 981	-27 899
Muud rahavood äritegevusest	9 498	5 303
Kokku rahavood äritegevusest	-262 783	485 646
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	0	83
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	-48 988	4 660
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-48 988	4 743
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-2 996	-3 314
Makstud intressid	-142	-116
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-3 138	-3 430
Kokku rahavood	-314 909	486 959
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	487 207	248
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-314 909	486 959
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	172 298	487 207

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2016	23 200	11 760	2 326 650	2 361 610
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	23 200	11 760	2 326 650	2 361 610
Aruandeaasta kasum (kahjum)			139 599	139 599
31.12.2017	23 200	11 760	2 466 249	2 501 209
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	23 200	11 760	2 466 249	2 501 209
Aruandeaasta kasum (kahjum)			136 376	136 376
31.12.2018	23 200	11 760	2 602 625	2 637 585

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Konsolideerimisgrupi Tulundusühistu Pae ÜT 2018.a. raamatupidamise aastaaruanne on kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täiendavad EV Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid. Konsolideerimisgrupi tulundusühistu Pae ÜT kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kaumiaruande skeemi nr.2.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Tulundusühistu Pae Ühistalu ning selle kontrolli all oleva tütaretevõtte Piilia Põllumajanduse OÜ finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Arvestuspõhimõtted ja hindamisalused on ühesugused.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõumiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, lähtudes laekumise tõenäosusest. Seejuures hinnatakse nõuet iga konkreetse kliendi vastu eraldi, arvestades tedaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Nõuded hinnatakse alla bilansis tõenäoliselt laekuva summani. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuldesse kantud nõuded kajastatakse kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetu nõuded kantakse bilansist välja.

Kõiki muid nõudeid (viitelaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalised nõuded kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõuded kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmishinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millele varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Tootmise püsivaid üldkuluseid jagatakse toodete soetusmaksumusele normaalsest tootmismahust lähtudes.

Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus/ tootmisomahind või neto realiseerimismaksumus. Allahindluse summa kajastatakse kaumiaruande real "Müüdud toodangu (kaupade ja teeniste) kulu".

Bioloogilised varad

Bioloogilise varana kajastatakse bilansis taimset või loomset elusorganismi, millelt saadakse põllumajanduslikku toodangut. Bioloogilist vara kajastatakse bilansis vaid juhul, kui:

vara on ettevõtte poolt kontrollitav;

on tõenäoline, et ettevõtte saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu;

vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav.

Lühiajalisi bioloogilisi varasid kajastatakse bilansis varudena ning pikaajalisi bioloogilisi varasid põhivarana.

Käibevarana kajastatakse sellist bioloogilist vara, mida kasvatatakse müügieesmärgil (pullvasikad).

Põhivarana käsitletakse tootvaid bioloogilisi varasid, mis rühmitatakse valmidusastme järgi kas küpseteks või ebaküpseteks varadeks.

Tootvaid varasid loetakse küpseteks, siis kui nad on võimelised tootma põllumajanduslikku toodangut (põhikarja lehmad) ja ebaküpseks tootvaks bioloogiliseks varaks on lehmvasikad üleskasvatamiseks põhikarja täienduseks.

Kasumid ja kahjumid, mis tulenevad õiglasel väärtuses kajastamisest, kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruande real "kasum bioloogilise vara väärtuse kasvust" / "kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvara investeeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimisena või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuseks. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisga otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o. notaritasu, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud).

Õiglase väärtuse meetodi rakendamisel kajastatakse kõik kinnisvarainvesteeringu objekte igal bilansipäeval nende õiglasest väärtusest. Väärtuse muutusest tulenevad kasumid/kahjumid kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest " Muud äritulud/Muud ärikulud" kirjel.

Õiglase väärtuse meetodil kajastavatelt kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata.

Parimaks indikaatoriks kinnisvarainvesteeringu õiglasest väärtusest on tema turuväärtus. Turuväärtuseks loetakse soodsaimat hinda, mida müüja võiks saada müümisel või ostja selle ostmisel. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse määramisel ei arvestata sellest maha objekti müügiga seotud tehingukulud.

Kui kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks, siis kajastatakse positiivne vahe vara õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahel ümberklassifitseerimise kuupäeva eelmiste perioodide jaotamata kasumi suurenemisena ning negatiivne vahe kasumiaruandes kuluna (samal real, kus kajastati enne selle vara amortisatsiooni). Erandiks on pooleliloleva ehitisena kajastatud kinnisvarainvesteering, mille osas kajastatakse nii positiivne kui ka negatiivne vahe kasumiaruandes real "muud äritulud"/ "muud ärikulud". Samuti toimitakse ka eelnevalt varudena kajastatud kinnisvaraobjekti ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimise kuupäeval.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 1000 eurost ja kasuliku eluiga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantakse väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivaral bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektina, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	0%
Ehitise ja rajatised	2-15%
Masinad ja seadmed	5-20%
Transpordivahendid	5-25%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseaded	5-20%

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muudatused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st. edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutmine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse.

Kui materiaalse põhivara jääkmaksumus võrdub tema lõppväärtusega, siis amortiseerimine lõpetatakse.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ei eeldata selle vara kasutamist või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetu laenud, viitelaenud, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakirjad) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a. edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglasest väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksimisele kuuluv summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustuselt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast. Laenukohustus, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu kooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalisena laenukohustusi, mida laenuandjal ool õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmisel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amoriseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Kasumiaruandes kajastatakse kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi. Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud ja kulud kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muud äritulud/ muud ärikulud" (eraldi kirjel "Sihtfinantseerimise tulud/kulud").

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulud kaupsde müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse ostmise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtutakse valmidusastme meetodist.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Intressitulu kajastatakse kasutatakse vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellisel juhul arvestatakse intressitulu kassaselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit.

Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimisel. Alates 01.01.2015.a. on dividendina jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksu kuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10.kuupäeval.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärioludele otsustele. Seotud osapoolteks on:

- emaettevõtete (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (nt.emaettevõtte ülejäänud tütarettevõtted);
- tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutele puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte ärioludele otsustele;
- punktis c) kirjeldatud isikute lähedased pereliikmed (s.o.pereliikmed, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu; näiteks elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju alla olevad ettevõtted;

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse lisades, kus näidatakse aasta jooksul tehtud tehingute liik ja maht ning saldod bilansipäeva seisuga.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Arvelduskonto Swedbankas	2 696	362 263
Arvelduskonto Sebpangas	169 602	124 944
Kokku raha	172 298	487 207

Lisa 3 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod	
31.12.2016	14 061
31.12.2017	14 061
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	939
31.12.2018	15 000

	2018	2017
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	720	720
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	241	324

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised	Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	
31.12.2016						
Soetusmaksumus	344 249	162 608	134 081	318 091	452 172	959 029
Akumuleeritud kulum		-42 114	-85 698	-216 076	-301 774	-343 888
Jääkmaksumus	344 249	120 494	48 383	102 015	150 398	615 141
Amortisatsioonikulu		-3 228	-11 890	-23 696	-35 586	-38 814
Allahindlused väärtuse languse tõttu			-3 977		-3 977	-3 977
Müügid			-1 251		-1 251	-1 251
31.12.2017						
Soetusmaksumus	344 249	162 608	101 150	312 289	413 439	920 296
Akumuleeritud kulum		-45 342	-69 885	-233 970	-303 855	-349 197
Jääkmaksumus	344 249	117 266	31 265	78 319	109 584	571 099
Amortisatsioonikulu		-3 228	-9 648	-22 045	-31 693	-34 921
Muud muutused		-1		1	1	0
31.12.2018						
Soetusmaksumus	344 249	162 435	100 932	285 554	386 486	893 170
Akumuleeritud kulum		-48 398	-79 315	-229 279	-308 594	-356 992
Jääkmaksumus	344 249	114 037	21 617	56 275	77 892	536 178

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2018	2017
Masinad ja seadmed	0	83
Transpordi- vahendid	0	83
Kokku	0	83

Lisa 5 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2016	60 704	60 704
Soetused	13 400	13 400
Müügid	-111 096	-111 096
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	97 155	97 155
Muud muutused	-4 762	-4 762
31.12.2017	55 401	55 401
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-11 763	-11 763
Müügid	-65 607	-65 607
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	74 842	74 842
Muud muutused	-6 970	-6 970
31.12.2018	45 903	45 903
Põhivarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2016	322 663	322 663
Soetused	4 089	4 089
Müügid	-98 145	-98 145
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	101 479	101 479
Muud muutused	-12 083	-12 083
31.12.2017	318 003	318 003
Müügid	-48 481	-48 481
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	111 997	111 997
Muud muutused	-14 528	-14 528
31.12.2018	366 991	366 991

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2018	2017
Loomsed varad	51 231	98 325
Kokku	51 231	98 325

Lisa 6 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2018	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustised						
investeeringulaen	61 845	2 802	13 943	45 100	5%	10.04.2058
Muud laenukohustised kokku	61 845	2 802	13 943	45 100		
Laenukohustised kokku	61 845	2 802	13 943	45 100		

	31.12.2017	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustised						
Swedbank	64 841	2 932	14 009	47 900	5%	2058
Muud laenukohustised kokku	64 841	2 932	14 009	47 900		
Laenukohustised kokku	64 841	2 932	14 009	47 900		

Lisa 7 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad neto soetusmaksumuses

	2018	2017
	Saadud	Saadud
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		
PRIA toetused	511 485	495 650
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	511 485	495 650
Kokku sihtfinantseerimine	511 485	495 650

Lisa 8 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Osakapital	23 200	23 200
Osade arv (tk)	363	363
Osa nimiväärtus 63,91 eurot.		

Lisa 9 Müügitulu

(eurodes)

	2018	2017
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 058 497	1 199 836
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	1 058 497	1 199 836
Kokku müügitulu	1 058 497	1 199 836
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Teraviljakasvatus	732 623	685 651
Heintaimede kasvatus	223 333	188 873
Veisekasvatus	101 872	193 846
Teenused taimekasvatusele	166	118 490
Ostukauba hulgimüük	503	12 976
Kokku müügitulu	1 058 497	1 199 836

Lisa 10 Muud äritulud

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Kasum kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest	939	0	
Tulu sihtfinantseerimisest	511 485	495 650	7
Rendi- ja üüritulu	479	395	
Muud	10	0	
Kokku muud äritulud	512 913	496 045	

Lisa 11 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu (eurodes)

	2018	2017
Tooraine ja materjal	510 259	411 311
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	503	12 976
Energia	195 197	157 561
Elektrienergia	6 304	18 123
Kütus	188 893	139 438
Alltöövõtutööd	472 052	681 574
Maarent	79 497	59 761
Riiklikud ja kohalikud maksud	5 788	5 724
Tööjõukulud	148 666	134 795
Amortisatsioonikulu	34 921	38 814
Muud	1 757	2 031
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	1 448 640	1 504 547

Lisa 12 Üldhalduskulud (eurodes)

	2018	2017
Mitmesugused bürookulud	4 070	2 442
Koolituskulud	3 220	1 045
Tööjõukulud	13 915	11 265
Muud	3 221	3 084
Kokku üldhalduskulud	24 426	17 836

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	121 112	108 678
Sotsiaalmaksud	41 469	37 382
Kokku tööjõukulud	162 581	146 060
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	9	9

Lisa 14 Muud ärikulud

(eurodes)

	2018	2017
Kahjum materiaaalsete põhivarade müügist	0	1 168
Liikmemaksud, lepigutasud		
Kinnisvara haldamiskulud		
Muud	292	1 687
Kokku muud ärikulud	292	2 855

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2018	31.12.2017
	Nõuded	Nõuded
Sidusettevõtjad	9 602	12 349
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	728 898	117 300

Ostud ja müügid

	2018		2017	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	54 585	704 885	3 705	876 921
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	724 630	352 437	1 257 869	307 448

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale ei ole tasusid makstud ega tehtud muid kulutusi. Tehingutes seotud osapooltega ei ole kasutatud turuhindadest erinevaid hindasid.

Lisa 16 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Varad		
Käibevarad		
Raha	49 512	178 675
Nõuded ja ettemaksed	53 946	23 647
Varud	432 557	266 630
Bioloogilised varad	1 142	1 310
Kokku käibevarad	537 157	470 262
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	96 774	96 774
Materiaalsed põhivarad	231 054	244 229
Bioloogilised varad	19 757	17 717
Kokku põhivarad	347 585	358 720
Kokku varad	884 742	828 982
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	1 289	1 353
Võlad ja ettemaksed	31 793	1 842
Kokku lühiajalised kohustised	33 082	3 195
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	36 189	37 478
Kokku pikaajalised kohustised	36 189	37 478
Kokku kohustised	69 271	40 673
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200
Kohustuslik reservkapital	11 504	11 504
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	753 605	718 166
Aruandeaasta kasum (kahjum)	27 162	35 439
Kokku omakapital	815 471	788 309
Kokku kohustised ja omakapital	884 742	828 982

Lisa 17 Konsolideerimata kasumiaruanne (eurodes)

	2018	2017
Müügitulu	232 488	149 983
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-294 561	-189 589
Brutokasum (-kahjum)	-62 073	-39 606
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	849	-6 028
Üldhalduskulud	-2 965	-3 515
Muud äritulud	91 433	87 037
Muud ärikulud	-18	-2 405
Kokku äriksam (-kahjum)	27 226	35 483
Intressikulud	-64	-44
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	27 162	35 439
Aruandeaasta kasum (kahjum)	27 162	35 439

Lisa 18 Konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2018	2017
Rahavood äritegevusest		
Äriksam (kahjum)	27 226	35 483
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	13 176	19 592
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	1 168
Kokku korrigeerimised	13 176	20 760
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-30 299	852
Varude muutus	-165 927	148 873
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	29 951	-32 015
Muud rahavood äritegevusest	168	2 386
Kokku rahavood äritegevusest	-125 705	176 339
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	0	83
Muud laekumised investeerimistegevusest	-2 041	3 642
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 041	3 725
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenu tagasimaksed	-1 353	-1 416
Makstud intressid	-64	-44
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 417	-1 460
Kokku rahavood	-129 163	178 604
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	178 675	71
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-129 163	178 604
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	49 512	178 675

Lisa 19 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2016	23 200	11 504	718 166	752 870
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	23 200	11 504	718 166	752 870
Aruandeaasta kasum (kahjum)			35 439	35 439
31.12.2017	23 200	11 504	753 605	788 309
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2017	23 200	11 504	753 605	788 309
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	23 200	11 504	753 605	788 309
Aruandeaasta kasum (kahjum)			27 162	27 162
31.12.2018	23 200	11 504	780 767	815 471

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 25.03.2019

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ÜLO FLAUR	Juhatuse liige	25.03.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tulundusühistu Pae Ühistalu liikmetele

Oleme üle vaadanud Tulundusühistu Pae Ühistalu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2018, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaasid. Ülevaadatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 4 kuni 20.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatusse töövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) "Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus". ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistes osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjassepuutuvaid eetikanõudeid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatusse käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatusse käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatusse põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistes osades õiglaselt Tulundusühistu Pae Ühistalu finantsseisundit seisuga 31.12.2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Ellen Asumets

Vandeaudiitori number 105

Assertum Audit OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 62

A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, Harju maakond, 11316

09.04.2019

Audiitorite digitaalallkirjad

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ELLEN ASUMETS	Vandeaudiitor	09.04.2019

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2018
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 466 249
Aruandeaasta kasum (kahjum)	136 376
Kokku	2 602 625
Jaotamine	
Kokku	2 602 625

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	158596	68.22%	Jah
Muude mitmeaastaste taimede kasvatus	01291	65470	28.16%	Ei
Muu veislaste ja pühvlikasvatus	01421	8339	3.59%	Ei
Taimekasvatuse abitegevused	01611	83	0.04%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4844105
Faks	+372 4844105
Mobiiltelefon	+372 5068676
E-posti aadress	paefarmer@gmail.com